

Dronning Margrethe 2. (1972-)

Fotograferet i Estland 15. juni 2019. (Foto: Ints Kalnins © Scanpix)

Vigtige årstal

1989: Murens fald, der bruges som en generel betegnelse for kommunismens sammenbrud i Østeuropa. Året efter blev Østtyskland genforenet med resten af Tyskland, og Sovjetunionen gik i opløsning i 1991.

Det var slet ikke meningen, at hun skulle være regent. Da hun blev født, var det nemlig kun drenge, der ifølge tronfølgeloven kunne blive det. Men i 1953 stemte danskerne ja til en ændring af loven, og nu har hun så siddet på tronen i næsten 50 år.

I 2018 døde hendes mand, prins Henrik, som hun havde været gift med siden 1967. Sammen fik de prins Joachim og kronprins Frederik, der en dag skal overtage tronen.

Frederik 9. (1947-1972)

Portræt af kong Frederik 9. (Foto: ukendt © Scanpix)

Vigtige årstal

1972: Danmark stemmer ja til at træde ind i EF, som i 1993 bliver til EU.

1969: Neil Armstrong fra USA bliver det første menneske på Månen.

Var en folkekær konge igennem sine 25 år på tronen. Ikke mindst fordi hans familie med de tre prinsesser var særdeles populær i befolkningen, der specielt i ugebladene kunne følge med i deres liv.

Han blev kaldt for "sømandskongen", da han var uddannet i flåden, og som en ægte sømand havde han også masser af tatoveringer. Måske var det også tiden som sømand, der resulterede i, at han fremstod som en konge, der var helt nede på jorden.

Du kan få meget mere at vide om Frederik 9. i den nye [DR-serie 'Frederik IX'](#).

Christian 10. (1912-1947)

Fra landskamp i fodbold i Idrætsparken mellem Danmark og Sverige. (Foto: ukendt © Scanpix)

Vigtige årstal

1939-1945: Anden Verdenskrig. Danmark besat af Tyskland fra 1940 til 1945.

1920: Genforeningen, hvor Nordslesvig igen bliver dansk.

1914-1918: Første Verdenskrig. Danmark er neutralt under krigen.

Huskes især som folkeligt samlingspunkt under Anden Verdenskrig. Men allerede i 1920 havde hans status som nationens frontfigur fået et hak opad, da han efter Genforeningen red over grænsen.

Selv om han var den første konge, der tog en studentereksamen, blev han efter sin militære uddannelse altid anset som en soldat mere end noget andet.

Frederik 8. (1906-1912)

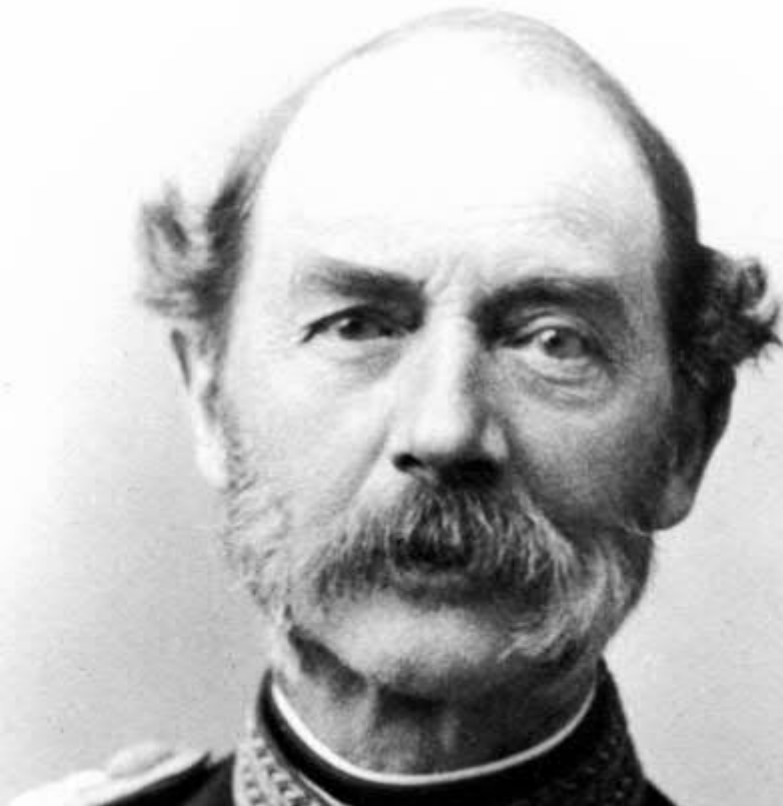

Portræt af kong Frederik 8. (Foto: Polfoto)

I hele 43 år var han kronprins uden at få lov til ret meget af sin far. Han er også den regent, der har indtaget tronen i den højeste alder, idet han var 63 år, da han blev regent. Fik derpå kun godt seks år som regent.

Mange år forinden var han blevet gift med den svenske prinsesse Lovisa. Det er dog velkendt, at han oprindeligt ønskede sig at blive gift med den engelske prinsesse Helena. Men hendes mor, dronning Victoria, tillod det ikke, da hun ikke ønskede, at prinsesse Helena skulle flytte til Danmark.

Christian 9. (1863-1906)

Portræt af kong Christian 9. (Foto: Elfelt © Scanpix)

Vigtige årstal

1896: De første moderne olympiske lege afholdes i Athen.

1864: Danmark taber krigen mod Preussen og Østrig.

1861-1865: Den amerikanske borgerkrig

"Europas svigerfar" blev han populært kaldt, fordi fire af hans børn endte på troner rundt omkring i Europa. Sønnen Frederik 8. blev dansk konge, og derudover blev Alexandra gift med den senere Edward den 7. af England, Dagmar blev gift med den senere zar Alexander 3. af Rusland, og Vilhelm blev kong Georg 1. af Grækenland.

Fik ellers en skrækkelig start på sin lange regeringstid, da Danmark efter krigen i 1864 måtte give afkald på Slesvig, Holsten og Lauenborg.

Frederik 7. (1848-1863)

Malet af Vilhelm Gertner. (Foto: MOTT LAU MICHAEL)

Vigtige årstal

1849: Grundloven bliver indført.

1848-1851: Treårskrigen, hvor Slesvig og Holsten prøver at rive sig løs fra Danmark, hvilket ikke lykkes.

Nåede kun at være enevældigt konge i ganske få måneder, inden han via Grundloven frivilligt gav magten til folket. Indførelsen af den gjorde ham populær blandt almindelige mennesker, og han fik også kælenavnet Frederik Folkekær.

Mens han var gift for anden gang, blev han i hemmelighed også gift med Louise Rasmussen - til venstre hånd, som det blev kaldt. Han udnævnte hende til grevinde Danner.

Christian 8. (1839-1848)

Malet af W.N. Marstrand. (Foto: MOTT LAU MICHAEL)

Vigtige årstal

1843: Den grimme ælling, H. C. Andersens nok mest berømte eventyr, udkommer. Han lever fra 1805 til 1875.

Var Danmarks sidste enevældige konge. Folket havde ellers håbet på, at der med ham kom nye tider, men han var trods forsøg på at skabe reformer ikke interesseret i selv at give slip på magten.

Var til at begynde med gift med Charlotte Frederikke, som skabte en skandale ved at indlede en affære med sanglæreren Edouard du Puy. Så de blev skilt, og fem år senere giftede Christian sig med Caroline Amalie.

Frederik 6. (1808-1839)

Fra Scanpix. Maler ukendt.

Vigtige årstal

1815: Napoleon flygter fra sit eksil på Elba og vil gøre comeback. Men taber endegyldigt ved Slaget ved Waterloo.

1814: Freden i Kiel, som markerer afslutningen på Napoleonskrigene.

Ud over den lange periode, hvor han officielt var konge, styrede han også forinden landet i mange år, da hans far ikke var i stand til det. I alt var der tale om langt over 50 år.

Han var også rimelig populær, selv om han havde masser af udfordringer. Blandt andet tabte Danmark Slaget ved Reden i 1801, hvor han på Danmarks vegne overgav sig til briterne.

Og 13 år senere måtte Danmark i kølvandet på Napoleonskrigene, hvor han havde været med på de tabende franskmænds side, give afkald på Norge, som nu blev svensk. Til gengæld fik Danmark Lauenborg i det nordlige Tyskland.

Christian 7. (1766-1808)

Malet af Jens Juel. (Foto: MOTT LAU MICHAEL)

Vigtige årstal

1789-1799: Den franske revolution

1788: Stavnsbåndet ophæves.

1776: USA erklærer sig selvstændigt.

Han led af skizofreni, og det blev kun værre med alderen. Ofte er han ligefrem blevet beskrevet som sindssyg. Han fik støtte af den tyskfødte læge Johan Struensee, som nærmest overtog magten over landet.

Den danske film fra 2012, 'En kongelig affære', handler netop om Christian 7., spillet af Mikkel Boe Følsgaard, og Johan Struensee, spillet af Mads Mikkelsen.

Frederik 5. (1746-1766)

Fra Scanpix. Maler ukendt.

Vigtige årstal

1756: Wolfgang Amadeus Mozart, en af historiens største komponister, fødes. Dør i 1791.

Han levede både som prins og konge et vildt og ret useriøst liv, og han døde blot 42 år gammel. Han var heller ikke interesseret i at styre landet, så det var i stedet en flok rådgivere, der gjorde det – heriblandt især lensgreverne Adam Gottlob Moltke og Johan Hartwig Ernst von Bernstorff.

Mange turister støder i dag på Frederik 5. når de besøger København. Han fik nemlig bygget en statue af sig selv, som står på Amalienborg Slotsplads.

Christian 6. (1730-1746)

Malet af J.S. du Wahl. (Foto: MOTT LAU MICHAEL)

Den første konge i flere generationer, der slet ikke var i krig. Han brugte alligevel masser af penge på blandt andet slotsbyggerier som eksempelvis Christiansborg Slot og det lille jagtslot Eremitagen i Dyrehaven nord for København. Pengene fik han især via Øresundstolden, der var en særdeles indbringende forretning.

Han hjalp også godsejerne med at tjene penge, idet han indførte stavnsbåndet, som resulterede i slavelignende tilstande, hvor mænd mellem 14 og 26 ikke måtte forlade den gård, de var født på.

Frederik 4. (1699-1730)

Malet af J.S. du Wahl. (Foto: MOTT LAU MICHAEL)

Vigtige årstal

1728: Den danske marineofficer Vitus Bering står i spidsen for en russisk ekspedition, der påviser, at Rusland og Nordamerika ikke hænger sammen. Det adskilles af det, der kommer til at hedde Beringstrædet.

1703: Peter den Store, der var zar i Rusland fra 1682 til 1725, grundlægger Sankt Petersborg.

Var meget interesseret i arkitektur og lod både Fredensborg Slot og Frederiksberg Slot opføre.

Kastede Danmark ud i den Store Nordiske Krig, der varede i hele 11 år, og som sluttede med en fredsftale på Fredensborg Slot. Danmark fik blot det slesvigske hertugdømme Gottorp ud af krigen.

Var også en af de dameglade konger og fik lov til at være gift med to på en gang. Blev først gift med Louise og siden Elisabeth Helene vin Vieregg.

Christian 5. (1679-1699)

Malet af Abr. Wuchters. (Foto: MOTTLAU MICHAEL)

Vigtige årstal

1671: Den vestindiske ø Sankt Thomas tilhører nu Danmark. Siden bliver også Sankt Jan og Sankt Croix danske. De sælges til USA i 1917.

Han var populær i befolkningen, men han blev ikke anset som nogen større begavelse. I mange år fik rigskansler Peder Griffenfeld også lov til at bestemme alt for meget, hvilket dog fik en brat ende, da han blev dømt til døden for højforræderi. Christian 5. fik dog personligt ændret straffen til fængsel på livstid.

Frederik 3. (1648-1670)

Maleri fra Karel van Manders. (Foto: MOTT LAU MICHAEL)

Trods manglende penge indledte han endnu en krig mod Sverige, som var Danmark langt overlegen. Det endte med ydmygelse, hvor Danmark blandt andet måtte afstå Skåne, Halland og Blekinge.

Det skete ved underskrivelsen af Roskildefreden i 1658.

Efterfølgende indførte han enevælden, som betød, at han blev uafhængig af adelen, der fik indskrænket sin magt.

Christian 4. (1588-1648)

Malet af Peter Isaacsz. (Foto: MOTT LAU MICHAEL)

Vigtige årstal

1618-1648: 30-årskrigen i Europa, der i høj grad var en krig mellem katolikker og protestanter.

Måske Danmarks mest berømte konge nogensinde. Stod bag kendte bygninger som Børsen, Holmens kirke, Rundetårn og Rosenborg Slot, hvilket sikrede ham god plads i historiebøgerne.

Var blot 11 år, da han arvede tronen og regerede i godt 59 år, hvilket er længere tid end nogen anden. I den periode kastede han landet ud i Kalmarkrigen mod Sverige, som endte uafgjort, og blandede sig i 30-årskrigen i Europa, som endte med en stor krigserstatning til Sverige, og mistede områder i det nuværende Tyskland.

Frederik 2. (1559-1588)

Fra Scanpix. Maler ukendt.

Han var især glad for vin og kvinder og friede forgæves til både dronning Elizabeth af England og Maria Stuart af Skotland. Havde i mange år et forhold til Anne Hardenberg, men da hun ikke var kongelig, måtte han ikke gifte sig med hende. I 1572 blev han så gift med den da blot 15-årige Sophie af Mecklenburg.

Han prøvede at generobre Sverige og indledte Den Nordiske Syvårskrig, som endte uden en vinder.

Christian 3. (1534-1559)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1543: Nikolaus Kopernikus' bog, indeholdende hans teori om, at Jorden drejer rundt om Solen, udkommer.

1536: Reformationen indføres officielt i Danmark

Er især kendt som kongen, der efter flere års religiøs uro i 1536 brød endeligt med den katolske tro og indførte protestantismen, der byggede på tyske Martin Luthers teologi. En reform, der også kendes som Reformationen, og hvor kirken blandt andet fik frataget sine ejendomme.

Inden da havde Christian 3. triumferet ved Grevens Fejde, som har status som Danmarks sidste borgerkrig. Han fik lige som Frederik 1. hjælp af feltherren John Rantzau, som besejrede oprørerne anført af Skipper Clement, der støttede Christian 2., som fortsat kæmpede for at genvinde tronen.

Frederik 1. (1523-1533)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Johan Martin Preisler.

Som den yngste af Christian 1.s sønner var det slet ikke meningen, at han skulle være konge, men blev altså pludselig hevet ind som afløser for Christian 2., som endda forsøgte at genvinde kampen med en vis opbakning rundt omkring i landet. Men Frederik 1. fik støtte af den berømte feltherre Johan Rantzau, som trak sig sejrrigt ud af den.

Christian 2. (1513-23)

Fra Scanpix. Maler ukendt.

Vigtige årstal

1517: Den tyske teolog Martin Luther offentliggjorde sine 95 teser, der blev indledningen til Reformationen.

Var den sidste, der herskede over såvel Danmark som Sverige og Norge. Men hans regeringstid var forbavsende kort, idet han blev afsat som konge i alle tre lande. Blandt andet fordi han stod bag Det Stockholmske Blodbad, hvor mere end 80 mennesker blev halshugget.

Han forsøgte godt nok at genvinde magten, men kom i stedet for i fængsel fra 1532 og frem til sin død i 1559. Først på Sønderborg Slot og siden i Kalundborg.

Hans (1481-1513)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Jonas Haas.

Vigtige årstal

1497-1498: Vasco da Gama finder søvejen fra Europa til Indien ved at sejle syd om Afrika.

1492: Christoffer Columbus "opdager" Amerika, da han går i land på en af Bahamas' nuværende øer.

Er i dag mest kendt som kongen, der med sit navn bryder rytmen i kongerækken, når man går baglæns. Efter ham er fulgt en periode på 500 år, hvor alle kongerne har heddet Christian eller Frederik. Traditionen med de navne var endnu ikke for alvor kommet i gang. Skulle heller ikke have været konge, men da hans to ældre brødre, Oluf og Knud, døde som små, blev det altså ham, der overtog tronen. Var gift med Christine af Sachsen, men det var velkendt, at han havde en elskerinde, Edele, der havde det lidt spøjse tilnavn Jernskæg.

Christian 1. (1448-1481)

Fra Statens Museum fra Kunst. Kobberstik af Georg Vilhelm Baurenfeind.

Vigtige årstal

1453: Det Østromerske Rige - senere kendt som Det Byzantiske Rige - ophører med at eksistere, da Konstantinopel - det nuværende Istanbul bliver erobret af osmannerne.

Hertug Adolf af Holsten var egentlig den nærmeste arving til tronen, men han var selv med til at pege på grev Christian, der var hans nevø. Han overtog ikke bare tronen efter Christoffer 3. af Bayern, men også dennes hustru, Dorothea, som dermed blev dronning ad to omgange.

Christian 1. elskede at rejse, men huskes især for sin manglende økonomiske sans. Statsgælden voksede gevaldigt, men heldigvis havde Dorothea mere forstand på penge, og derfor endte det ikke så galt, som det kunne være gået.

Christoffer 3. af Bayern (1440-1448)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Var nevø til Erik af Pommern og var vokset op ved det tyske hof. Blev indsat som rigsforsender i Danmark i 1439, og året efter blev han kronet som konge. Men han blev ikke særlig populær som konge, blandt andet fordi han i manges øjne så for meget til sine tyske forbindelser og venner. Døde som 31-årig og blev ifølge visse rygter forgiftet. Nåede ikke at få børn.

Erik af Pommern (1412-1439)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Skulle egentlig blot have arvet tronen i hertugdømmet Pommern-Stolp under navnet Bugislav, som var hans fødenavn, da han kom til verden i Darlowo i det nuværende Polen. Men Margrete 1., der var hans mormors søster, fik bragt ham til Danmark som tronarving. Umiddelbart blev han allerede i 1389 udnævnt til konge, men overtog reelt først tronen i 1412. Var ikke i stand til at holde fast på magten og blev afsat af Rigsrådet.

Margrete 1. (1387-1412)

Fra Scanpix. Kunstner ukendt.

Vigtige årstal

1337-1453: 100-årskrigen mellem England og Frankrig, som dækker over en række konflikter i den periode.

En af Danmarkshistoriens mest berømte kvinder og en af de mægtigste og mest betydningsfulde danske regenter nogensinde, idet hun i mange år havde Danmark, Norge og Sverige, der også inkluderede Finland, under sig.

Det var også hende, der skabte Kalmarunionen, der bestod fra 1397 til 1523. Her bevarede landene deres egne love, men skulle i tilfælde af krig betragtes som et land.

Hun blev aldrig officielt kronet til dronning, men begyndte med at styre Danmark på vegne af sønnen Oluf 2.

Oluf 2. (1375-1387)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1368: Byggeriet af den mest kendte del af Den kinesiske mur begyndes og står færdig i 1644. De ældste dele bygges i det syvende århundrede før vor tidsregning.

Blev kronet som konge af Danmark, da han kun var fem år gammel, og derfor var det hans mor, Margrete 1., der regerede på hans vegne.

Oluf 2. blev først myndig som 15-årig, men fik ikke sat noget større aftryk, da han efter kort tids sygdom døde allerede som 17-årig. Nåede derfor ikke hverken at få børn eller blive gift.

Valdemar 4. Atterdag (1340-1375)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1347-1351: Den sorte død er på sit højeste i Europa. Der er tale om en pest, der slår mellem 75 og 200 millioner ihjel i Europa og Asien.

Ifølge myten havde han det med at udsætte det, han lovede folket. "I morgen er der atter en dag", siger man, at han sagde. Det er sikkert blot en skrøne, men typisk det mange forbinder ham med i dag.

Han var ellers en handlekraftig regent, der med støtte fra kirken fik genopbygget det splittede rige og kongemagten, der var blevet ganske skrøbelig efter de foregående årtiers magtkampe og en periode på hele otte år uden konge.

Christoffer 2. (1319-1332)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Overtog tronen fra sin ældre bror, som han i årene forinden have kæmpet imod og som havde skaffet Danmark en stor krigsgæld på halsen. Derfor måtte Christoffer 2. pantsætte dele af riget til tysk side og indføre ekstra skatter herhjemme.

De danske stormænd, der havde været med til at vælge Christoffer 2. til konge, blev på et tidspunkt så utilfredse med ham, at der i 1326 blev indsat en marionetkonge i stedet for ham, nemlig den på det tidspunkt kun 11-årige Valdemar 3., der ikke optræder i den officielle kongerække. Tre år senere fik Christoffer 2. lov til igen at sidde på tronen, men fik ikke lov til bestemme ret meget.

Erik 6. Menved (1286-1319)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1299: Osman 1. grundlægger Det Osmanniske Rige, der kommer til at dække store dele af Mellemøsten, Nordafrika og det sydøstlige Europa.

Var kun 12 år, da hans far, Erik Klipping, blev myrdet, men først godt seks år senere fik han lov til selv at reagere. Indtil da var det en formynderregering med deltagelse af hans mor, Agnes, som stod i spidsen for landet.

Som myndig konge kæmpede han mod mange oprørere og opførte derfor flere borge rundt omkring i landet. Heriblandt Kalø Slot nord for Aarhus, Bygholm Slot ved Horsens og Ulstrup Slot i nærheden af Struer.

Erik Klipping (1259-1286)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Blev den sidste danske konge, som blev myrdet, og mordet er et af de meste berømte i Danmarkshistorien.

Med hele 56 dolkestik blev han myrdet i Finderup Lade ved Viborg, og en større gruppe stormænd blev dømt for mordet. Men hvem der egentlig myrdede ham, fandt man aldrig ud af.

Christoffer 1. (1252-1259)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1258: Abbaside-kalifatet bryder sammen med mongolernes erobring af Bagdad. Står også som afslutningen af det, der kendes som islams guldalder.

Da han var konge, var landet præget af en magtkamp mellem staten og kirken, som førte til, at den nordiske kirkes leder, ærkebiskop Jakob Erlandsen af Lund, blev smidt i fængsel.

Christoffer blev derpå udelukket fra kirken og døde senere samme år – af ukendte årsager. Han fik dog alligevel lov til at blive begravet i Ribe domkirke.

Abel (1250-1252)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Er indehaver af rekorden for at have siddet kortest tid på tronen. Blot lidt mere end halvandet år blev det til. Han døde under et togt mod det nordvestgermanske folk, friserne. Han stod bag drabet på sin bror, Erik Plovpenning, men slap for straf, da han under ed erklærede sig uskyldig.

Erik Plovpenning (1241-1250)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Kæmpede alle år med sin bror Abel om magten. I første omgang trak han sig sejrrigt ud af striden, der udviklede sig til en borgerkrig. Han indførte desuden en upopulær landsbrugsskat, kaldet plovskat, som gav ham tilnavnet Plovpenning. I 1250 aftalte han med Abel, at de skulle forsones, men Erik blev snydt, fanget af Abels mænd og halshugget.

Valdemar 2. Sejr (1202-1241)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1206: Djengis Khan kommer til magten i Mongoliet og kommer til at regere over et kæmpe område, der strækker sig ind i det østlige Europa.

Som navnet antyder, var han en, der hentede store sejre. Det gjorde han især ved at erobre områder som Lübeck, Hamborg, Holsten og Ditmarsken. Men også Estland og områder i det nuværende Polen erobrede han.

Under erobringen af Estland faldt Dannebrog ifølge myten jo ned fra himlen, så vores nationalflag har vi haft siden da. I øvrigt mistede Valdemar alle områderne igen.

Knud 6. (1182-1202)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Blev ved en stor ceremoni i Sankt Bendts kirke i Ringsted kronet og valgt til sin fars efterfølger, da han blot var syv år gammel. Det skete med opbakning fra den særdeles magtfulgte sjællandske slægt, Hviderne, som Absalon og hans bror Esben Snare var en del af.

Overtog dog først tronen som 19-årig, og under ham erobrede Danmark dele af Nordtyskland og fik status som Nordeuropas stærkeste stat.

Valdemar 1. den Store (1146-1182)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1178: Absalon, der er en Danmarks mest betydningsfulde personer, bliver ærkebiskop i Lund.

Måtte i de første 11 år reelt dele magten med Knud den 5. Magnussen og Svend 3. Grathe. Undgik af blive myrdet ved Blodgildet i Roskilde i 1157, hvor der blev sat punktum for den usikkerhed om, hvem der styrede Danmark, og han opnåede status som en særdeles stærk konge.

Knud den 5. Magnussen (1146-1157)

Møtfund. Foto fra Aarhus Universitet.

Jyderne udpegede Knud som konge, men også Svend og Valdemar blev i de 11 år anset som konger. I et forsøg på at gøre alle tilfredse fik Knud Sjælland, Svend Skåne og Valdemar Jylland, men da dette skulle bekræftes ved et møde i Roskilde, blev Knud slået ihjel af Svend og hans mænd. En episode, der siden har været kendt som Blodgildet ved Roskilde.

Svend 3. Grathe (1146-1157)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1150: Universitetet i Paris grundlægges. Det er Europas næstældste. Bolognas universitet er fra 1088.

De østdanske stormænd valgte Svend Grathe til konge, mens andre pegede på Knud den 5. Magnussen og Valdemar 1. den store. Efter mægling fra tysk side skulle det egentlig have været Svend, der sad alene på magten.

Men sådan gik de det ikke, og derpå prøvede han at slå de andre ihjel ved Blodgildet i Roskilde i 1157. Men kun Knud blev dræbt, og efterfølgende døde Svend selv ved slaget ved Grathe Hede, 30 kilometer syd for Viborg.

Erik 3. Lam (1137-1146)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Kæmpede på Erik 2. Emunes side, da denne tabte magten og blev slået ihjel, og han blev konge, fordi han var den ældste mand i kongeslægten. Han måtte også selv kæmpe hårdt, idet Oluf, den eneste af Harald Kesjas sønner, som Erik 2. Emune ikke havde fået dræbt, forsøgte at erobre tronen. Det lykkedes dog ikke for Oluf, der døde ved et slag ved Helsingborg.

Erik 3. Lam fik sit tilnavn, fordi han i en ellers meget voldelig periode opnåede status som et fromt menneske.

Erik 2. Emune (1134-1137)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1136: Det danske korstog til Rügen, som er det nuværende Tysklands største ø. Ifølge historieskriveren Saxo bliver de lokale hedninge tvangsomvendt til kristendommen, men bliver hedninge igen kort tid efter.

Emune betyder den "evigt mindede", men skulle faktisk ikke have været konge. Efter mordet på Niels var det nemlig Harald Kesja, der stod til at overtage tronen. Men det var en periode, hvor politik og magtkampe blev udført med et svær i hånden. Så Erik 2. Emune, der var halvbror til Knud Lavard, og hans folk slog Harald Kesja og 10 ud af 11 af hans sønner ihjel. Senere blev han selv myrdet af en jysk stormand, der kaldtes Sorte Plov.

Niels (1104-1134)

Fra Statens Museum for Kunst. Kopperstik af Albert Haelwegh.

Var den femte og sidste af Svend Estridsens sønner, der blev konge, og han sad på tronen lige så længe, som de fire foregående havde gjort tilsammen.

Hans søn, Magnus, dræbte Knud Lavard, et af danmarkshistoriens mest berømte mord. Og det mord på Erik Ejegods søn førte til en borgerkrig, som Niels tabte, og kort tid efter blev han fundet død i Slesvig.

Erik Ejegod (1095-1103)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1096-1099: Det første korstog (fra Vesteuropa), der endte med en erobring af Jerusalem.

Ifølge historieskriveren Saxo betød Ejegod "den evigt gode" og hentyder til, at han gjorde, hvad han kunne for at få folk til overholde loven og straffede stormænd, som behandlede deres folk for dårligt.

Han var med succes med til at bekæmpe det vestslaviske folk venderne, der på den tid tog på plyndringstogter til Danmark. Han tog selv på pilgrimsfærd til Israel, men kom aldrig så langt, da han døde på Cypern, hvor han blev begravet.

Oluf 1. Hunger (1086-1095)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Var konge i en periode, hvor landet var ramt af hungersnød, hvilket er årsagen til hans tilnavn. Men det var ikke kun Danmark, der var hårdt ramt. Store dele af Europa var ramt af hungersnød i de år.

Hans far var Svend Estridsen, og så vides det faktisk ikke, hvem der var hans mor, hvilket er lidt usædvanligt, når man snakker om en dansk konge. De to foregående konger var hans to ældre brødre.

Knud 4. den Hellige (1080-1086)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1085: Katedralskolen i Lund bliver grundlagt. Den er fortsat i brug og er Skandinaviens ældste skole.

Husk primært for at være den eneste danske konge, der er blevet kåret til helgen. Det var i 1101. Forinden var han blev slået ihjel af oprørere i Sankt Albans Kirke i Odense, hvor han havde søgt tilflugt.

Sankt Albans Kirke eksisterer ikke mere, men det gør Sankt Knuds Kirke, Odenses domkirke, som er opkaldt efter ham, og hvor hans jordiske rester stadig findes.

Harald Hen (1074-1080)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

I sine korte regeringsperiode nåede han at gennemtrumfe, at der kom et kongeligt monopol på det at fremstille mønter. Ellers forbindes han især med det lidt spøjse navn Hen, der i dag får nok får mange til at tænke på den kønspolitiske diskussion, idet hen på svensk er den kønsneutrale betegnelse. For knap 1.000 år siden betød hen formentlig noget i stil med blød sten, hvilket indikerede, at han havde et blødt sindelag.

Svend Estridsen (1047-1074)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

1066: Slaget ved Hastings i England. Markerede afslutningen på vikingetiden, idet normannerne sikkert besejrer de nordiske vikinger.

En konge, der på sjælden vis fik et tilnavn efter sin mor, Estrid, der var søster til den Knud 2. den store.

Var allerede i gang med at tilkæmpe sig magten i Danmark, da Magnus 1. den gode forlod Danmark. Fik derefter status som en fredens mand, og det var også med ham, at vikingetiden med de mange erobringstogter randt ud og blev afløst af Middelalderen.

Magnus 1. den Gode (1042-1047)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Var til at begynde med konge i Norge, men satte sig for at erobre Danmark, hvilket lykkedes. Havde også planer om at erobre England, men så langt nåede han ikke. Måtte også opgive i tronen Danmark, da det lykkedes Svend Estridsen at jage ham hjem til Norge igen. Så langt nåede han dog ikke, da han døde på sejlturen.

Knud 3. Hardeknud (1035-1042)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Var de sidste par år af sin regeringstid også konge af England, idet han overtog den trone efter sin bror Harald, da denne døde. Men blev hurtigt særdeles upopulær, idet han krævede høje skatter.

Han døde, mens han var i London, som romerne grundlagde, og som i 1000-tallet blev en af landets vigtigste byer. Er dog begravet i Winchester, tæt på Southampton.

Knud 2. den Store (1018-1035)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1028: Vilhelm Erobreren bliver formentlig født dette år. Blot syv-otte år gammel bliver han efter sin fars død hertug af Normandiet. I 1066 erobrer han England og er konge her til sin død i 1087.

Herskede over et kæmpemæssigt rige, der dækkede England, Skotland, Danmark samt dele af Norge og Sverige. Men der var dog aldrig tale om, at riget blev til en helhed. På engelsk hedder han Canute the Great, og når han på dansk omtales som den Knud 2., skyldes det, at Gorm den Gamles far formentlig var Knud Hardeknud og derfor også omtales som Knud 1.

Harald 2. (1014-1018)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Havde allerede styret landet, mens hans far, Svend Tveskæg, var konge, da denne var draget til England med sin anden søn, Knud. Netop Knud ønskede at overtage tronen, da deres far døde, men det afviste Harald, der fik fire år som Danmarks officielle konge.

Svend Tveskæg (960-1014)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Vigtige årstal

1001: Året, hvor nordmanden Leif Eriksen - også kendt som Leif den Lykkelige - bliver den første europæer, man kender til, der kommer til det nordamerikanske kontinent.

Blev konge efter et borgerkrigslignende opgør mod sin far, Harald Blåtand. Erobrede store dele af England og endte også som konge af England. Var den første konge, der placerede sit navn og billede på mønter.

Tilnavnet fik hans på grund af sit store overskæg, som oprindeligt kaldtes for et tyvskæg, fordi det lignede en høtyv.

Harald Blåtand (958-986)

Fra Statens Museum for Kunst. Kobberstik af Albert Haelwegh.

Har status som den, der samlede Danmark og indførte kristendommen, og han er først og fremmest kendt for at have sat den største af de to runesten, der er kendt som Jellingstenene, og som sammen med resten af området ved Jelling Kirke er optaget på Unesco's verdensarvliste på linje med blandt andet Kronborg og Roskilde Domkirke. Hans tilnavn har de senere årtier fået en revival, idet den engelske version, Bluetooth, bruges som betegnelse for en kortrækkende trådløs forbindelse. Det var den amerikanske it-ingeniør, der fandt på navnet, fordi Harald Blåtand med sine diplomatiske evner var god til at forbinde folk og områder.

Gorm den Gamle (910-958)

Fra Statens Museum for Kunst. Maleri af Julius Exner.

© Scanpix

Vigtige årstal

960-985: Den store Jellingsten rejses af Harald Blåtand.

950: Heromkring rejses den lille Jellingsten af Gorm den Gamle.

Det er lidt usikkert, om Gorm den Gamle regerede over hele Danmark. Man kender faktisk ikke ret meget til ham, og han er også mest kendt for at være den, der som regel optræder som den første i den danske kongerække.

Ifølge den lille Jellingsten var han gift med Thyra, og det er også på den, at Danmark nævnes for første gang. Han blev begravet i den store gravhøj i Jelling - Danmarks største gravhøj - men blev senere flyttet ind i kirken ved siden af.

Der florerer navne på konger, som har regeret før Gorm den Gamle, men de omtales også som sagnkonger, fordi man ved alt for lidt om deres eksistens, hvornår de levede, og hvor meget man reelt kan tro på. Og de, der har været, har også kun haft magten over mindre områder.